

Creació i manteniment d'espais socials de col·loquialitat catalana i convivència

Descripció

Es proposa l'establiment a Catalunya d'una xarxa d'espais de col·loquialitat catalana destinats a la població adulta que vol adoptar el català. Una proposta d'immersió lingüística, relacional i social feta amb el suport d'entitats socials i voluntariat.

Constatacions

1. La voluntat d'ús del català com a segona llengua depèn de tres factors¹: tenir-ne un domini bàsic, adquirir autoconfiança i sovintejar entorns d'ús.
2. El domini bàsic necessari per encetar un ús social de català pot obtenir-se mitjançant cursos estructurats i també gràcies a la inclusió continuada en entorns socials catalanoparlants que hi donin suport.
3. L'adquisició d'un grau d'autoconfiança pot ser fruit del coneixement adquirit en una formació o pot ser-ho sobretot d'experiències de comunicació espontània amb catalanoparlants. És clar, per exemple, que la majoria de persones vingudes a Catalunya que no entenen el castellà el parlen gràcies solament als contactes socials i funcionals sovintejats en aquesta llengua.
4. Hi ha molta població adulta nascuda fora de Catalunya que vol adoptar el català i no troba xarxes socials catalanoparlants per immersir-s'hi.

El Marc sociolingüístic igualitari, als *reptes i propostes* del punt 3.4, sobre ensenyament, fa referència a "les dificultats que els aprenents que volen adoptar el català i fer-ne un ús autònom en el seu dia a dia experimenten per accedir a espais d'ús del català més enllà de les aules". S'hi podria afegir la població nascuda fora de Catalunya que no assisteix a cursos i també ho vol.

5. Hi ha una bona part de la població adulta nascuda fora de Catalunya que vol adoptar el català i no accedeix de fet als cursos de formació o hi assisteix de manera estrictament limitada a l'assoliment de certificats de domini molt bàsic de català i en alguns casos insuficient per parlar-lo.
6. És força real la possibilitat d'establir en català comunicació efectiva i creadora de domini bàsic amb persones que no l'entenen o que l'entenen i no el parlen, més ençà del marc acadèmic i mitjançant voluntariat. La CAL, per exemple, posa en pràctica una d'aquestes possibilitats creant espais socials de col·loquialitat catalana per a aquests perfils².
7. Catalunya disposa d'un gran nombre d'entitats d'accés social, facilitadores d'inclusió i disposades a cooperar en el foment de l'ús del català. Entitats amb espais socialitzadors i àrees d'influència. Actualment, al Cens d'entitats de foment del català³ n'hi consten 280 d'inscrites.
8. Hi ha a Catalunya una tradició de voluntariat ben consolidada, cosa que facilita la captació de persones disposades a oferir una part del temps a col·laborar donant suport a la població que vol adoptar el català.

¹ Peter D. Macintyre et al. a l'article "Conceptualització de la voluntat de comunicar en una L2: un model situacional de confiança i afiliació en L2". http://www.vives.org/files/2011/10/IMar%C3%AD_14102011_annex1.pdf

² Projecte Xerrem Junts <https://www.cal.cat/projecte/xerrem-junts/>

³ <https://llengua.gencat.cat/ca/serveis/entitats/cens-entitats/>

Proposta

Crear **punts de dinamització social del català** estratègicament situats en el territori nacional i gestionats per professionals tècnics que crearien xarxes i connexions entre organismes, entitats i persones per tal de constituir, mantenir i avaluar espais de col·loquialitat i convivència entre persones catalanoparlants i nous parlants de català. Els punts de dinamització serien, alhora, difusors i impulsors de projectes socials vinculats a la llengua en la zona territorial assignada.

Condicions de realització

1. *Compromís de la societat civil.* La responsabilitat en el foment de l'ús del català pertany a tots els estaments, els individus, la societat i l'administració. Si parlem d'ús social, el compromís més directe és dels col·lectius socials. Un projecte com aquest haurà de ser assumit per entitats compromeses amb la llengua i la cultura catalana.
2. *Suport a l'actuació comunicativa.* L'activitat col·loquial dirigida per voluntariat, quan es tracta de perfils de desconeixement o de coneixement insuficient, no pot ser improvisada si es vol que sigui contínua, duradora i efectiva. Cal una certa formació, suport metodològic, acompanyament inicial i avaluació contínua. El compromís de la societat civil ha de conduir a crear aquests suports.
3. *Estructura operativa.* Els contactes amb entitats acollidores i cooperants, la signatura d'acords de col·laboració, la difusió dels espais, la captació d'usuaris i de gent voluntària, la formació, la creació, edició i dotació de materials, l'enllaç amb entitats inclusives, etc., reclamen un programa integral d'acció en mans d'una o de diverses entitats.
4. *Extensió territorial.* L'anàlisi de distribució demogràfica de la població nascuda fora de Catalunya que no sap parlar català permet establir dos criteris que indiquen prioritat en l'actuació promotora dels espais: el de zones on hi ha més concentració d'aquest perfil de persones i el de zones on la disgregació demogràfica dificulta l'accés a recursos per a l'adquisició lingüística. Vegeu els quadres de l'annex.
5. *Solvència financera.* Tot i que la major part del cost econòmic queda estalviat per la dedicació voluntària, que seria el principal, un projecte d'aquestes dimensions necessita d'una partida pressupostària pública que difícilment seria assumible amb recursos propis de les entitats.

Base justificadora de la proposta

La CAL (Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana), amb el projecte Xerrem Junts⁴, ha iniciat en catorze anys centenars d'espais de col·loquialitat per als perfils esmentats i es veu amb cor de gestionar una activitat d'aquesta magnitud si té el suport financer indispensable. Per això ha dissenyat i redactat un projecte nou que té per finalitat la creació d'una vintena de punts de compromís social distribuïts estratègicament pel territori i gestionats per una vintena de professionals que es posarien en contacte amb institucions (Consorci per a la Normalització Lingüística, Consells comarcals, ajuntaments, etc.) i amb entitats de foment de català i d'inclusió social per tal de seguir processos de creació, manteniment i avaluació dels espais.

Junta de la Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana

⁴ <https://www.cal.cat/memoria-anual-del-xerrem-junts-2021-la-recuperacio-post-covid/>
<https://www.cal.cat/wp-content/uploads/2018/08/Dossier-xerrem-junts-v5.4.pdf>